

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), OCTOBER 1, 1943

ŠTEVILKA (NUMBER) 229

NACIJI BEŽIJO IZ NEAPLJA PROTI RIMU

Prisluškuj se, da se bodo postavili v bran v gorah, 135 milj severno od Neaplja.

Tepene nacistične čete so večje začele bežati iz gorečega in porušenega Neaplja proti svoji obrambni liniji v gorah nekoliko severno od Rima, od koder 135 milj od Neaplja, medtem ko so ameriški tanki napotili skozi obronke velikega italijanskega pristanišča od južno, potem ko so pasirali goro Vesuvij.

Priznanje Neaplja priznana v Berlinu

Neka berlinska brzojavka v tiskovnih uradnih krogih je včeraj priznala, da so se Nemci umaknili iz Neaplja, medtem ko je nacistična vojska v Italiji poročala, da an- ališke bojne ladje obstreljujejo italijansko mesto.

Glasom zadnjih vesti so ame- ališke oklopne čete prodrle skozi razvaline starodavnih Pom- pejev ter dosepele v Torre An- dra, industrijsko središče, kjer devet milj južno od Ne-

Kakšno je pravzaprav stališče ameriške vlade napram italijanskemu kralju in Badogliju?

Office of War Information je poslal v Italijo cenzurirano izdajo Sforzovega govora, v katerem je bila dana sugestija, da se kralja Viktorja "položi na led."

New-yorški dnevnik "P.M." prinaša naslednje interesantno poročilo:

Italijanski anti-fašistični vodja grof Carlo Sforza je imel prošli ponedeljek v New Yorku govor, v katerem je Viktorja Emanuela imenoval "skritega, neobstoječega in preplašenega kralja Italije", ampak ljudstvo v Italiji ne bo o tem nikdar zvedelo.

OWI, oziroma "Office of War Information", kateri je nedavno dobil ukor od predsednika Roosevelta, ker je v neki radijski oddaji rabil frazo "mali moronski kralj", je razmišljal več ur, predno se je oddalo 500 besed obsegajoče poročilo o Sforzovem shodu v New Yorku, ampak v tozadevni radijski oddaji za Italijo so bile skrbno izpuščene besede, katere je Sforza rabil glede kralja, in izpuščena je bila tudi Sforzova sugestija, da se vsa italijanska kraljevska družina "položi na led."

Hendersonov govor tudi "cenzuriran"

Istotako je OWI poslal v Italijo cenzurirano izdajo govora, katerega je imel na istem shodu Leon Henderson, bivši zvezni administrator za cene, ki je na shodu rekel, da ako se Badogliju pusti obdržati kontrolo nad vladnim aparatom v Italiji do konca vojne, in ako bo lahko svobodno rabil zavezniški radio, potem bodo Badoglijo in njegovi pristaji do takrat pripravili "nekaj prav tako slabega ga kot je bil fašizem."

Predno se je shod vršil, je Elmer Davis kot načelnik OWI izjavil, da se bodo izjave Sforze poslale v Italijo potem kratko-valnega radija v toliko, "ko- likor bodo v soglasju s stališ- čem vlade Zedinjenih držav."

Kakšno je pravzaprav stališče vlade?

Slika, ki se razvija od dneva do dneva, prikazuje, da medtem ko si Badoglijo prizadeva na vse kriplje, da utrdi svojo politično pozicijo v Italiji, pa se ničesar ne stori, kar bi ga ustavilo. V uradnem smislu je stališče Zed. držav še vedno ono, katero je izrekel predsednik Roosevelt 28. julija, ko je rekel:

"Italija se bo prej ali slej preuredila. To bo storila volja italijanskega ljudstva, katere- mu bo dano na prosto, da si vo- li svojo vladno v soglasju s temeljnimi načeli svobode in ena- kopravnosti."

Kako se stališče izvaja v praksi

Ampak v praksi se to stališ- če izvaja na sledeči način:

Dne 20. septembra smo pu- stili Badogliju, da je italijan- skemu narodu po zavezniškem radiju povedal, da mi delamo roka v roki z njim. Skupno s to izjavo je tudi namignil, da ka- dar bo prišel čas, da bo on ti- sti, kateremu bodo Amerikan- ci zaupali denar za rekonstruk- cijo Italije.

Ze naslednji dan je Badoglijo potom istega radija dodal ne- katera značilna odkritja z ozi- rom na omiljenje pogojev "brezpogojne predaje", s čemur

Kralj Peter upa na bližnjo invazijo Jugoslavije

Iz Kaira, kamor je te dni do- spela jugoslovanska ubežna vlada, se poroča, da je kralj Peter II izrazil nado, da bodo zavezniki kmalu začeli z invazi- jo Jugoslavije, nakar se bo mo- gel vrniti v Beograd.

Ko je bil vprašan, ako misli, da se bo mogel v kratkem se- stati z generalom Mihajlovičem, je odgovoril, da tega ne ve, "ker je težko koga spraviti ven."

Priznava nesoglasje v Jugosla- viji

Kralj je priznal, da obstoji nesoglasje med različnimi grupa- mi v Jugoslaviji, ampak je re- kel, da njegova vlada išče reši- tev in da "daje enako podporo vsem, ki se borijo proti sovra- žniku."

Glede jugoslovanskih odno- šajev z Rusijo je kralj rekel, da so "prisiljeni" in da upa, da bodo s časom postali še boljši.

Kar se Bolgarije tiče, je re- kel, da mora biti strogo kazno- vana. "Napadli so nas trikrat v teku sto let," je rekel kralj, potem pa je pristavil, da upa, da bo po vojni Bolgarija posta- la članica balkanske konfede- racije.

SINTETIČNA KOLESA NISO TRPEŽNA

Iz Indianapolis se poroča, da ima državna vlada zelo sla- be izkušnje z avto kolesi, ki so narejeni iz sintetičnega kavu- ka. Dobra tretjina teh koles je izrabljenih že po vožnji 1,500 milj, eno kolo pa je postalo ne- rabno po komaj 50 milj vožnje. Najboljša kolesa iz sintetičnega kavuka ne trajajo dalj kot 9,000 milj.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Ily Strai- nice, 16302 Parkgrove Ave., ter pustile zalo hčerko — prvoro- jenko. Mati, katere deklisko i- me je bilo Rachel Milanic, in novorojenka sta zdravi. Oče se nahaja od avgusta z ameriško armado v Angliji.

IZVRSTNI MODROCI

Fine nove modroce ima v za- logi trgovina Norwood Ap- pliance and Furniture, 6104 St. Clair Ave. Opozorjamo na o- glas, ki je priobčen v današnji številki.

Izdelovanje gasolinea iz premoga

Dr. R. R. Sayers, direktor narodnega biroja rudni- kov, odpre cev, iz katere priteče gasoline, kar je malo pre- je predstavljalo kepe premoga. Demonstracijo so v Pitts- burghu opazovali člani senatnega odbora za vojni mate- rijal.

"B" in "C" gasolinski kuponi znižani iz treh na dva galona

OPA urad v Washingtonu je snoči odredil, da se vrednost "B" in "C" kuponov za gasolin v vseh srednje- zapadnih, južnozapadnih in južnovzhodnih državah zni- ža iz treh galonov na dva galona. Tri-gasolinski odmerki ostanejo še za naprej veljavni v državah srednjega in južnega zapada.

Vrednost "A" kuponov je o- stala ista kot je sedaj, namreč tri galone na vsak kupon. Obe- nem se je v državah ob atlant- ski obali, kjer se je na "A" ku- pone doslej dobivalo le eno ga- lono in pol gasolina, odmerek zvišal na dva galona.

Lastniki B in C kuponov bodo lahko prosili za olajšave po 15. oktobru

Snoči je bil v Clevelandu ve- lik naval avtomobilistov, ki i- majo rarijske knjižice z B in C kuponi, na gasolinske postaje, da dobijo višji odmerek pred polnočjo, ko je nova odredba stopila v veljavo.

Tozadevno pa je urad OPA v Clevelandu naznanil, da bodo i- meli lastniki B in C kuponov priliko, da po 15. oktobru vlo- žijo prošnjo za dodatne gaso- linske kupone, in da bo njilho- vim prošnjam ugodeno, ako bo- do predložili dokaze, da so do tega upravičeni.

Protest društva "Vipavski raj" proti Ameriški Domovini

Društvo "Vipavski raj" št. 312 S. N. P. J. je na zadnji me- sečni seji soglasno in ogorčeno protestiralo proti "Ameriški Domovini" in njenim kvizlin- gom, ki tam gnezdijo in ki ne- prestano umazano napadajo Slovence ameriški narodni svet ki si je nadel nalogo, da doka- rodna domovina želi svobode izpod krempljev najhujšega so- vražnika človeške zgodovine.

Svoboda Sloveniji — to je vsem kvizlingom največji trn v peti, zato pa tako prostaško in nizkotno napadajo častnega predsednika Louisa Adamica, ker vedo, da on ima večji vpliv v Washingtonu, kot pa vsi kvizlingi pri "A. D."

Zalostno je za naše rojake, ki se še danes v teh britkih časih klanjajo tem kvizlingom, ki so delali fašistične poklone Dolfu- su in Francotu, ko je zatrl ljud- sko vladno v španiji — izrabili so katoliško vero, ko so zavpili v "A. D.", da to je katoliška zmaga. Ti razdiralci narodne slege so se potuhnili z oblubo, da bodo delali za skupnost in se splazili v odbor SANSa, da bo- do tem bolj uspešni s svojo razdiralsko vlogo. Kristus bi jim rekel: "Poberite se ven iz templa!" Mi jim pa rečemo: "Poberite se ven iz SANSa in pustite častnega predsednika in ostali odbor pri miru."

Fašistični nacizem danes cer- kve podira, Rusija jih pa odpi- ra. Proč s tako kugo, kakršno kuhajo pri A. D. in živela bo- doča svobodna Jugoslavija!

Andrew Božić, preds.
John Strancar, tajnik
Krist Marc, blagajnik.

Mussolinijev povratek povzroča "poglavniku" Pavelicu sive lase

Mussolinijev povratek je nadel ime "načelnika hrvaške države in vodje hrvaškega na- roda." Postal je torej nekakšen nov fuhrer, nov Duče.

Hitler je ugodil Paveličevim željam. Takoj je zagotovil Pa- veliča, da nacisti pripoznavajo dalmatinsko obalo kot del Hr- vaške in je pod pretvezo tega pripoznanja začel pošiljati svo- je čete v te kraje. Dalmatinska obala je namreč jako prikladna točka za izkrcanje zavezniških čet.

A takrat se pojavi kar na- enkrat "Il Duce"! Musso je bil zopet koristen Shickelgruberju. Tako da zdaj ni Pavelič osam- ljen v svoji zadregi. Dobro in- formirani krogi pravijo, da je položaj neprijeten tudi za Hit- lerja.

Fuhrerjeva zadrega je pa še hujša zaradi tega, ker je po- vsem očitno Dalmacija dejan- sko v rokah oboroženih sil ju- goslovanskih patriotov, ki so zdaj mnogo močnejši, ker jih navdušuje upanje, da bodo mo- gli ko-ordinirati svoje sodelo- vanje z zavezniki na italijanski celini.

Rusi odprli borbo za mesto Kijev

Začelo se je obstreljeva- nje s težko artilerijo. Čete zvišale pritisk.

Rdeča armada se je včeraj borila, da očisti vzhodni predel Bele Rusije vseh sovražnih po- sadk, in je pri tem zaznamova- la večji napredek. Ruske čete so na dotičnem sektorju zase- dile Kričev, ki leži 57 milj vzhod- no od Dnjepra, medtem ko se je na južni fronti odprla borba za Kijev.

Rusi so začeli obstreljevati Kijev s težkimi topovi in pri- tisk čet na mesto se je od vseh strani povečal. Vse kaže, da bo- do Nemci branili Kijev z veliko trdovratnostjo.

Okupacija mesta Kričev je bi- la v Moskvi naznanjena kot po- membna zmaga, kajti tam se kržajo železniške proge, vodeče v Mogilev in Oršo. V borbi za mesto je padlo 2,000 Nemcev in zaplenjena je bilo veliko voj- nega materiala.

ZALOSTNA NOVICA

Mrs. Anna Fabris, 3720 W. 104 St., je prejela iz Argentine žalostno vest da je tam 12. av- gusta t. l. umrl njen brat Ivan Peršolja, star 44 let. Tam je ži- vel nad 20 let. Bil je samski. V Argentini zapušta tri brate, Ba- zilja, Avgusta in Leopolda ter mnogo sorodnikov, v stari do- movini v Sv. Lovrencu v Brdi pri Gorici pa zapušta starše, štiri brate, Franca, Jožefa, Ru- dolda in Aleksandra, sestro Doro Gašparin, in veliko sorod- nikov. V Clevelandu zapušta po- leg sestre Anne Fabris tudi brata Antona Peršolja, 3118 W. 112 St. in druge sorodnike.

Bodi mu ohranjen blag spo- min, preostalih pa naše soža- lje!

SESTANEK KEGLJAČEV

Vodstvo kegljašča Slovenske- ga delavskega doma na Water- loo Rd. vabi kegljače, ki še ni- so pri kakšni ligi ali skupini, ki redno keglja, da pridejo v so- boto večer na sestanek v svo- bno formiranje kegljaške lige, ki bi kegljala vsako soboto ve- čer od 7. do 9. ure. Vabljeni so tudi ženske in dekleta, ki imajo veselje do tega športa. Sesta- nek se vrši ob 7. uri.

SEJA LOVCEV

V nedeljo ob 10. uri zjutraj se vrši seja St. Clair Rifle and Hunting kluba, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo je vabljeno, da se udeleži.

A Pavelič? Klaverni neuspeh njegovih poskusov, da ljudstvu vsili vojvodstvo Aimeone Spoleto kot kralja Zvonimira—pred dvema letoma—in njegov ne- uspeh, da zasede, kakor je ba- havo obljubljal, dalmatinsko obalo, ter končno težavna poli- tična situacija na Hrvaškem, ki se je razvila iz tega, vse to nam ooznanja, da ne bomo več dolgo čakali na padec poglav- nika.

Poznavalci teh razmer nagla- šajo, da je hrvaški narod izgu- bil vse iluzije, katere je bil mor- da v preteklosti imel glede na- predka pod vodstvom Paveliča. K temu je treba dodati še od- krito sovražnost njegove vlade, katere nestalnost in spremem- be so na Hrvaškem izpodkopale vse možnosti politične štabi- lnosti. Njegovi vojniki dezerti- rajo in se pridružujejo jugoslo- vanskim patriotom, zavezniki korakajo naprej na italijan- skih tleh—zelo verjetno je, da so Paveličevi dnevi šteti.

Naši fantje-vojaki

Na devet-dnevni dopust je prišel Donald Gorjup, sin Mrs. Elmer Davis, 14612 Westropp Ave. Oče Valentin mu je umrl pred štirimi meseci. Donald je bil pred krat- ko promoviran. Nazaj odide 7. oktobra. Prijatelji ga lahko obi- sijo. Donaldu, ki je fant fant, želimo zdrav in srečen po- vratek!

Pokojni George Biličič

Kot smo včeraj poročali, je prišel po daljši bolezni George Biličič, star 56 let. Družina se je pred štirimi meseci preselila v tarmo v Geneva, O. Pokojni je sela Biličič, okraj Karlo- v. Delal je v White Motor to- varni več let. Bil je član dru- ginega zapušta sprogo Petrone- lo, pokojnega Markovič, preje poroče- mu bo Gerjan, in štiri sinove, John, George, Mike in Joseph ter dve hčerki, Helen, poročeno Japel, in Helen. Pogreb se bo vršil v po- grebnem zavodu A. Grdina na sv. Pavla in nato na Calva- rija pokopališče. Bodi mu ohran- jen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

SLOVENSKI RADIO PRO- GRAM

Naše cenjene čitatelje opo- zorjamo, da se Slovenski radio program sedaj vrši vsako ne- deljo dopoldne, od 11. do 11:30 ur, na WGAR radio postaji. Če oddajanja programa se je premenilo ker je država Ohio izdala za eno uro nazaj.

